

สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรง ของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

The study of causes and factors contributing to violent behaviour among students in Bangkok

ณัฐกร เทียนจันทร์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาศาสนาในประเทศไทย 3) เพื่อเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักศึกษาศาสนา อ. จำนวน 3 ท่าน และกลุ่มนักศึกษาศาสนา บี จำนวน 3 ท่าน (โดยมีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ในการก่อเหตุและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน) และ 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จำนวน 4 ท่าน (โดยมีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ในการทำงานในสายงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี) รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญทั้งหมด 10 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทซึ่งเป็นพฤติกรรมความรุนแรง มีสาเหตุหลักอยู่ทั้งหมด 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้ 1) การปลุกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า 2) ชาว และสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ความดีคะนองของวัยรุ่น และการยั่วยุ ซึ่งทั้ง 3 สาเหตุนี้กลายเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่สะท้อนให้เห็นถึง รากเหง้าปัญหาที่แท้จริง แต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าปัจจัยภายนอก

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

คือ ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลทำให้ภาพลักษณ์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ทะเลาะวิวาทเหล่านี้ ไม่ได้จางหายไปไหน แต่ยังคงกลายเป็นควันหลงของพฤติกรรม ความรุนแรงที่รบกวนกระตุ่นขึ้นได้ตลอดเวลา อีกทั้งอาจจะทำให้เกิดการมองข้ามสาเหตุ ที่แท้จริงจากปัจจัยภายในสถาบัน แต่กลับมองพฤติกรรมความรุนแรงในภาพรวมของ นักศึกษาทั้งสองสถาบันว่าจะต้องใช้ความรุนแรงเท่านั้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมรุนแรง, นักศึกษา, กรุงเทพมหานคร

Abstract

The study of causes and factors contributing to violent behaviour among students in Bangkok has two main objectives. The first objective is to compare the situations of violent behaviour of the students in both institutions. The second objective is to explore factors contributing to violent behaviour of the students in both institutions. The last objective is to propose guidelines for the prevention and resolution for the situations related to violent behaviour of the students in both institutions. This research employed a qualitative research method, including in-depth interviews with key informants. The key informants were categorised into two groups. 1) The first group contained students in Bangkok who had experience in inflicting violence or assaults between both institutions, comprised of three students of A and three students of B. 2) The second group contained four police officers at Pathumwan Police Station, who had more than three year of work experience in their specific task. Therefore, there were ten key informants in total.

Research findings found that there were three major causes that led to the situations related to violent behaviour and assaults, including 1) the cultivation of misbelief from seniors and alumni, 2) press and social media influences, and 3) the wildness and provocation of teenagers. These three factors had become primary factors occurring at present that reflected root causes of the problem. Nevertheless, this study explored press and online

social media influences as external factors which exacerbated the image of both institutions regarding violence and assaults. The negative image of the institutions had not been faded yet, and become the aftermath of violent behaviour that could be provoked at any time. Furthermore, the true causes of violent behaviour could be overlooked from internal factors, while overall violence among students in both institutions could be solely perceived.

Keywords: Violent Behaviour, Students, Bangkok

1. บทนำ

ค่านิยม เรื่องของการทะเลาะวิวาทที่กันของเด็กนักเรียนอาชีวะ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการก่อความรุนแรงและทะเลาะวิวาทกันระหว่างสถาบันได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทน โดยจุดเริ่มต้นเกิดจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในช่วงปี พ.ศ. 2511-2512 ที่สนามกีฬาแห่งชาติ นักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน มีการใช้ระเบิดขวดขว้างปาใส่กัน ต่อมาความขัดแย้งได้สะสมจนนำไปสู่การปิดถนนบริเวณสี่แยก ในปี พ.ศ. 2516 จนกลายเป็นบาดแผลที่ฝังลึกในจิตใจของนักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน ประกอบกับนักศึกษาที่เข้ามาเรียนมากขึ้น เกิดการดูแลไม่ทั่วถึง (ชลัท ประเทืองรัตนา, 2556) โดยหากให้เปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยสยามัญในปัจจุบัน 2 สถาบันนี้ก็ไม่ได้ต่างจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็คือ โรงเรียนช่างชั้นนำของประเทศ เน้นอนุบุคลากรที่เรียนจบจาก 2 สถาบันนี้ นับเป็นสมบัติล้ำค่าของประเทศที่เป็นหนึ่งในหัวเรี่ยวหัวแรงในการสร้างชาติ (ไทยรัฐออนไลน์, 2560)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวจึงทำให้เกิด การปลุกฝังค่านิยมการล้างแค้น และผนวกกับการที่เด็กนักเรียน นักศึกษามีเวลาว่างจากการเรียนจึงทำให้เกิดการก่อการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันได้ ในปัจจุบัน รูปแบบวิธีการของการเกิดเหตุทะเลาะวิวาทในปัจจุบัน มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งในอนาคตการทะเลาะวิวาทมักเป็นการทำร้ายกันของคู่กรณี อาจทำร้ายกันด้วยอาวุธ เช่น ไม้ มีด เหล็ก ระเบิดขวด หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นอาวุธ เป็นต้น ในปัจจุบันการพัฒนาอาวุธในการทำร้ายกันมีวิวัฒนาการมากขึ้น และสถานการณ์ที่เกิดการทะเลาะวิวาทมักจะทำความเสียหายเกิดขึ้นในวงกว้าง ซึ่งเป็นผู้คนที่ไม่ได้เป็นคู่ขัดแย้งได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้

ดังนั้นปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากและเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังไม่สามารถหามาตรการป้องกันและแก้ไขได้อย่างชัดเจน นั้นได้ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งในด้านความปลอดภัยของชีวิต และส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อตัวเยาวชนเหล่านั้นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการศึกษา หรือในด้านสุขภาพจิตของเด็กที่อาจเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางก้าวร้าว รุนแรงขึ้นซึ่งเป็นพื้นฐานที่อาจจะนำไปสู่การเป็นอาชญากรในที่สุด ปัญหาอนาคตของชาติต้องติดกับอยู่ในวังวนของการทะเลาะวิวาทระหว่างบุคคลและระหว่างสถาบันทางหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอาชีวและหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง จำเป็นต้องมีนโยบายในการป้องปรามและมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนแน่นอนในการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของสถานศึกษาระดับอาชีวและเป็นการสร้างความเชื่อมั่นทางวิชาการของสถานศึกษาระดับอาชีวและความจำเป็นต้องผลิตบุคลากรในการก้าวเข้าสู่แรงงานในภูมิภาคที่มีคุณภาพ หากประเทศไทยยังไม่สามารถข้ามพ้นปัญหานักเรียนทะเลาะวิวาท และการก่อความรุนแรงได้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา รัฐจึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีนโยบายแห่งชาติในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการก่อความรุนแรงในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน

จากการศึกษาข้างต้นที่กล่าวมาแสดงถึงลักษณะนิสัยของวัยรุ่น ลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่น รวมถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น ในขณะที่มุมมองของวัยรุ่นมองว่าพฤติกรรมความรุนแรงเป็นเพียงพื้นที่ในการแสดงความเป็นตัวตน ความรู้สึกมีอำนาจ การยอมรับในกลุ่ม และการรู้มีพลังเมื่อมีการใช้ความรุนแรง ในปัจจุบันนี้ความรุนแรงในวัยรุ่นไทยกำลังเป็นปัญหาที่ขยายวงกว้างและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นทุกวันนี้จึงเป็นพฤติกรรมที่น่าสนใจในการศึกษาครั้งนี้จะสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีอาชญาวิทยา เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรง ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง และเพื่อวิเคราะห์การนับถือตนเองที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.1 ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งหมด 10 ท่าน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักศึกษา โดยคัดเลือกโดยสุ่มจากนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการก่อเหตุและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน แบ่งเป็น 1.1) นักศึกษาสถาบัน เอ จำนวน 3 ท่าน และ 1.2) นักศึกษาสถาบัน บี จำนวน 3 ท่าน 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน โดยคัดเลือกโดยมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน และมีประสบการณ์ในการทำงานในสายงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จัดทำแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ชุด โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบไม่เป็นทางการ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จาก เอกสารทางสถิติ ข่าว งานวิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์จากเนื้อหา (Content Analysis) แบบแยกประเด็นข้อมูลในลักษณะการเขียนบรรยายแบบพรรณนา

4. ทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาได้แก่ ทฤษฎีวิวัฒนาการของ Subcultural Theory ทฤษฎีวิวัฒนาการของอัลเบิร์ต โคเฮน (Cohen, 1955) ได้ถูกนำเสนอครั้งแรกในหนังสือเรื่อง “เยาวชนผู้กระทำผิด: วัฒนธรรมของแก๊งวัยรุ่น” (Delinquent Boy: The Culture of the Gang) โดยโคเฮนได้กล่าวถึงความสำคัญของค่านิยมทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งชนชั้นในสังคมจะมีค่านิยมและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน เด็กหรือเยาวชนที่มาจากครอบครัวชนชั้นล่าง โคเฮนเรียกว่า “ชนชั้นทำงาน” (Working Class) จะถูกอบรมเลี้ยงดูให้มีความเป็นอยู่ในลักษณะตามสัญชาตญาณและมีพฤติกรรมก้าวร้าว และถูกปลูกฝังให้มีความนิยมที่มุ่งเน้นถึงการได้รับตอบสนองต่อความพึงพอใจในระยะสั้น โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมาภายหลัง อีกทั้งยังเรียนรู้ถึงการปฏิบัติตามคำสั่งตามค่านิยมที่มีอยู่โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล ความรัก หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามเด็กหรือเยาวชนของครอบครัวชนชั้นกลาง จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังค่านิยมและความเป็นอยู่ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับเยาวชนของครอบครัวชนชั้นทำงาน ซึ่งโคเฮนได้สรุปว่าค่านิยมของชนชั้นกลาง (Middle-class Values) มีลักษณะดังต่อไปนี้คือ ความอยากและความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบ ความประสบความสำเร็จในการศึกษาและหน้าที่การงานหรืออาชีพ ความรู้จักระงับชั่งใจในความต้องการของตนเอง ความสามารถในการวางแผนระยะยาวและการงบประมาณ ความมีกิริยาจาสุภาพ ความสามารถในการควบคุมความก้าวร้าว การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ความเคารพในสิทธิของบุคคลอื่น เป็นต้น

โคเฮนได้อ้างว่าสมาชิกของครอบครัวชนชั้นกลางพยายามที่จะให้ค่านิยมนี้ได้รับการยอมรับในสังคม ในขณะที่ค่านิยมที่แตกต่างกันเนื่องจากชนชั้นยังมีอยู่ในสังคม ปรากฏว่าค่านิยมของชนชั้นกลางได้รับการยอมรับมากกว่าในสถานศึกษาเมื่อเยาวชนของครอบครัวชนชั้นทำงานได้เข้ามาในสถานศึกษาจะพบว่า ค่านิยมของชนชั้นกลางจะถูกใช้เป็นเครื่องวัดหรือประเมินผลนักเรียนในสถานศึกษา เยาวชนเหล่านี้ซึ่งมีค่านิยมและความเป็นอยู่แตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากค่านิยมที่ใช้ประเมินผลก็จะตกอยู่ในสภาพถูกกดดัน และไม่สามารถปรับตัวได้ เนื่องจากจะไม่สามารถแข่งขันกับเยาวชนที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางได้ ในที่สุดเยาวชนที่มาจากครอบครัวชนชั้นทำงานเหล่านี้ก็จะประสบกับความล้มเหลวในการศึกษา และจะพัฒนาความรู้สึกต่อต้านสถานศึกษา

และค่านิยมของชนชั้นกลาง ซึ่งโคเคนได้เรียกปรากฏการณ์นี้ว่า “กระบวนการปฏิเสธต่อสิ่งที่ต้องการแต่ไม่สามารถไขว่คว้าได้” (Reaction Formation) และเยาวชนที่ต่อต้านค่านิยมนี้จะรวมตัวกันมากขึ้นเพื่อสร้างค่านิยมใหม่ กระบวนการเช่นนี้เป็นการพัฒนาตามธรรมชาติ ที่เยาวชนที่มีปัญหาเดียวกันจะรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหของตนเอง ความกดดันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษานั้นอาจมีผลกระทบต่อเยาวชนจากชนชั้นหลายกลุ่ม แต่เยาวชนจากชนชั้นล่างจะได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังให้มีค่านิยมของชนชั้นกลางจากครอบครัว ประกอบกับเยาวชนเหล่านี้จะมาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางหน้าที่การงานและเศรษฐกิจที่ต่ำ เป็นเหตุให้เยาวชนเหล่านี้ต้องมารวมตัวกันและจัดตั้งบรรทัดฐานและค่านิยมใหม่ขึ้นมา ซึ่งพวกเขาสามารถได้รับสถานภาพทางสังคมได้ โคเคนโต้แย้งว่าบรรทัดฐานและค่านิยมที่ได้รับการจัดตั้งใหม่นี้ จะมีลักษณะตรงกันข้ามกับบรรทัดฐานและค่านิยมของชนชั้นกลาง เป็นเหตุให้พฤติกรรมอาชญากรรมของเยาวชนเหล่านี้มีลักษณะที่ส่อไปในทาง โดยสรุปแล้ววัฒนธรรมรองเหล่านี้จะเป็นวัฒนธรรมที่ต่อต้านกับวัฒนธรรมหลักของชนชั้นกลาง นอกจากวัฒนธรรมรองจะกำหนดรูปแบบพฤติกรรมของเยาวชนจากชนชั้นต่ำแล้ว ยังเป็นการแก้ไขปัญหาคอขวดในความคาดหวังกับการได้รับสถานภาพในสังคมซึ่งมาตรฐานได้ถูกกำหนดโดยชนชั้นกลาง

5. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

5.1 ผลการศึกษา

5.1.1 สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลายเป็นปัญหาที่มีความเรื้อรังมายาวนานเป็นเวลาหลายสิบปี ซึ่งในสมัยก่อนปรากฏความรุนแรงในรูปแบบการทะเลาะวิวาท เช่น การชกต่อยทำร้ายร่างกาย ตะลุมบอน รุมทำร้ายร่างกาย การใช้อาวุธปืน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียงสถาบัน และรวมไปถึงความปลอดภัยของประชาชนในสังคมด้วย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนั้นเริ่มเปลี่ยนแปลงไป สถานการณ์เริ่มกลับมาเป็นปกติ นักศึกษาทั้งสองสถาบันต่างใช้ชีวิตอย่างปกติ มีเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นค่อนข้างน้อยลง

5.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

1) การปลูกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า โดยจะมีการเล่าเรื่องราวความเป็นมาของสถาบันสืบต่อจากรุ่นพี่ตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้าไปในสถาบัน (รับน้อง) และมีระบบ SOTUS เป็นรูปแบบการรับน้องที่เข้มข้น ที่เห็นเด่นชัดที่สุดในปัจจุบันซึ่งมีในประเทศไทย ซึ่งวิธีการนั้นก็ทำตามแต่ที่รุ่นพี่ผู้ผูกขาดอำนาจจะสรรหาวิธีการ โดยปลูกฝังค่านิยมที่ผิดว่าทั้งสองสถาบันนั้นเป็นอริกันมาอย่างยาวนาน เจอแล้วก็จะต้องลงมือตีก่อนเพราะไม่อย่างนั้นฝ่ายตรงข้ามก็จะตีเรา จึงกลายเป็นแรงผลักดันและแรงยั่วยู่ที่มากพอให้เกิดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ปัจจัยนี้กลายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงมากที่สุด

2) ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ในปัจจุบันมีการส่งต่ออย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบให้ผู้ที่ไม่ใช่ข่าวนั้นเกิดความคล้อยตาม มีทัศนคติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีร่วมกับข่าว ข่าวที่นำไปลงในเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาของสองสถาบัน แท้จริงแล้วเหตุการณ์ส่วนใหญ่มักไม่ได้มีความรุนแรงจนถึงชีวิต หากแต่มีการทะเลาะให้รูปแบบที่ไม่มีการใช้อาวุธ แต่ข่าวนำไปลงซึ่งเกินความจริงส่งผลให้ทั้งสองสถาบันมีภาพลักษณ์ในทางลบ รวมไปถึงการส่งต่อคลิปวิดีโอเก่าที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดว่าเป็นเหตุการณ์ใหม่อีกด้วย สำหรับในกรณีของพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ส่งผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดในกรณีของการใช้สื่อโซเชียลเพื่อท้าทาย ยั่วยู่ให้เกิดความไม่พอใจจนไปถึงการเกิดอารมณ์รุนแรง

3) ความคึกคะนองของวัยรุ่น และการยั่วยู่พฤติกรรมของวัยรุ่น เป็นวัยที่ต้องการการแสดงออก แสวงหาความมีตัวตน มีความต้องการอยากรู้ อยากลอง ทั้งผิดและถูก มีความรู้สึกไวต่อสิ่งยั่วยู่สิ่งเร้าจากสภาวะสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ยังไม่สามารถจัดการหรือควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดได้ ยังมีพฤติกรรมจากการเลียนแบบจากตัวอย่างที่ได้พบเจอที่คิดว่าถูกต้องถูกใจ มีความต้องการคบหาสมาคมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน

5.1.3 รูปแบบยุทธวิธีในการระงับเหตุความรุนแรงและมาตรการในการแก้ไขหรือป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงของนักศึกษาสถาบันแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีเวลาการเลิกเรียนไม่ตรงกัน ทำให้

การเผชิญหน้าอาจจะลดน้อยลง มีการจัดตั้งเขต Red Zone ในส่วนของเจ้าหน้าที่ ตำรวจได้มีการบันทึก DNA ของนักศึกษาในวันแรกเข้าทุกคน เพราะเมื่อหากเกิดเหตุขึ้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถระบุตัวตนผู้กระทำได้ทันที อีกทั้งยังมีกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง และในส่วนสถาบันทั้งสองโดยใช้มาตรการตัดแต้ม ตัดคะแนน ความประพฤติ และหากถูกตัดแต้มมากก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเรียนสำเร็จการศึกษา จากสถาบันได้ ซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลดีในระดับหนึ่ง

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะอย่างไร ในมุมมองของนักศึกษาทั้งสองสถาบันและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง แต่ไม่ว่าสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันจะมีสถานการณ์เป็นอย่างไร สถานการณ์ภาพลักษณ์ของพฤติกรรมความรุนแรง ยังคงเป็นภาพที่ฝังจำของบุคคลภายนอกและสังคมไทยอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ ทฤษฎีอาชญาวิทยาในเรื่องของทฤษฎีการติดตรา (Labeling Theory) (อ้างถึงใน อรรถนพ ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555) ซึ่งอธิบายได้ว่า สังคมได้มองว่าพฤติกรรม และ สถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีความรุนแรงตลอดมา เป็นต้นแบบที่ทำให้นักศึกษาอาชิวะดีกัน

5.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาใน กรุงเทพมหานคร มีด้านใดบ้าง

พบว่ามียปัจจัย 3 ปัจจัยหลักที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายตามหลักอาชญาวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

1) การปลุกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันเป็นนักศึกษา ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีพฤติกรรมที่ต้องการอยากลองสิ่งต่าง ๆ สิ่งใหม่ๆ โดยมีสภาพแวดล้อมของสังคมรอบกายเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี โดยพื้นฐานจิตใจในช่วงวัยรุ่นสามารถอธิบายได้จาก ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) ซึ่งเป็นการศึกษาจิตโดยถือว่าจิตเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกภาพ โดยพื้นฐานช่วงวัยรุ่น มีความเป็น ID (สันดานดิบ) ที่สูง เนื่องจากจิตใต้สำนึกมีการแสวงหาความต้องการต่าง ๆ ตามสัญชาตญาณที่มีมาตั้งแต่เกิด ได้แก่ ความต้องการ ความพึงพอใจ เป็นต้น มีความเป็น EGO (ตัวตนของตนเอง) ซึ่งในช่วงวัยรุ่น จะมีความมั่นใจใน

ตนเองในการกระทำที่ตนเองพึงพอใจ แต่ในกรณีของพฤติกรรมความรุนแรงนั้น อาจจะมี ขาด SUPEREGO (วัฒนธรรม) ที่เป็นตัวกำหนดเรื่องการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและ จริยธรรม ให้คำนึงถึงควมมีมาตรฐานในการประพฤติ ถือเป็นสัมปชัญญะของบุคคล ขาดความตระหนักรู้โดยไม่ยังคิดว่า การทะเลาะวิวาทระหว่างสองสถาบันไม่ก่อให้เกิด ประโยชน์และยังสร้างความเสียหายต่อตนเอง สถาบันและสังคม (อรรถพร ชูบำรุง และ อุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555)

สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ซึ่งอธิบาย ว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านทางความใกล้ชิดหรือ ทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น (Agnew, 1991) (อ้างถึงใน พรชัย ขันติ และคณะ, 2558) ซึ่งทฤษฎีนี้สามารถอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมและเบี่ยงเบนได้ มากกว่า เนื่องจากพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันนั้นอาจจะเป็นได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่มีความเบี่ยงเบน เพราะมีผลมาจากการเลียนแบบพฤติกรรมจาก รุ่นพี่ และเกิดจากการใกล้ชิดกับรุ่นพี่จากระบบ SOTUS โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้นำและเป็น สิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้รุ่นน้องประพฤติปฏิบัติตามประเพณีของสถาบันที่ได้สั่งสมมา อย่างยาวนาน และสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากการเรียนรู้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม ที่สนิทสนมกัน และการมีแรงจูงใจและแรงกระตุ้น โดยเรียนรู้จากเงื่อนไขที่ว่ากฎหมาย ใดควรปฏิบัติตามหรือไม่ควรปฏิบัติตาม (Sutherland and Cressey, 1970) (อ้างถึง ใน อรรถพร ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555) โดยระบบรุ่นพี่และรุ่นน้องของทั้งสองสถาบันนั้นมีความเข้มแข็งเป็นอย่างมาก จะมีการปฏิบัติต่อกันมาอย่างเป็นประเพณี มาอย่างยาวนาน ความใกล้ชิดสนิทสนมก่อให้เกิดแรงกระตุ้นการเรียนรู้ การเลียนแบบ ทำตามที่รุ่นพี่ หรือ ศิษย์เก่าได้กระทำสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน

2) ชาว และสื่อสังคมออนไลน์พบว่า มีปัจจัยที่นำใจในเรื่องของ ชาว และ สื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้อีกหนทางหนึ่ง ทำให้ความรู้สึของผู้ เสพข่าวมองภาพลักษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไปในทาง ลบ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ตามทฤษฎีการตีตรา (Labeling Theory) และสอดคล้อง กับงานวิจัย ของหทัยรัตน์ งามดี (2562) เรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับ มหาวิทยาลัย:กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียง ในด้านสภาพแวดล้อมและสังคม/ สื่อเกิดจากสื่อสาธารณะอินเทอร์เน็ต สังคม และชุมชนขาดความ

รับผิดชอบ การเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม โดยสังคมมองว่าพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่ลดลง ยังคงมีให้เห็นต่อเนื่องตลอดมาเป็นเวลาหลายสิบปี เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ดังนั้นจากปัจจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ชาว และสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันซึ่งมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก

3) ความตึกคะนองของวัยรุ่น และการยั่วยุ พบว่า ความตึกคะนองในวัยรุ่น เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความเป็นตนตัวของช่วงวัยรุ่นได้อย่างชัดเจน โดยเป็นการแสดงออกถึงความมีตัวตน การได้เป็นที่ยอมรับจากรุ่นพี่ รวมไปถึงได้รับการยอมรับจากรุ่นน้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ งามดี (2562) เรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย:กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทมาจากเรื่อง 1) ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น เกิดจากให้ความสำคัญกับเพื่อน เจตคติและการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านครอบครัวเกิดจากรูปแบบการเลี้ยงดู ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว พฤติกรรมการเล่นแบบ 3) ด้านสภาพสถานศึกษาเกิดจากขาดความใกล้ชิด การดูแลเอาใจใส่ของคณาจารย์กิจกรรมที่ถ่ายทอดจนเป็นค่านิยมระหว่างรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ระเบียบและข้อบังคับที่ล้าสมัย และสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) พฤติกรรมที่เกิดจากการยั่วยุ ก็กลายเป็นสาเหตุที่สำคัญของการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ งามดี (2562) เช่นกัน ในด้านของพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษา สามารถแบ่งออกตามความรุนแรง คือ 1) การยั่วยุด้วยคำพูดเมื่อพบหน้ากัน 2) แสดงความรุนแรงด้วยการกระทำข่มขู่ จนกลายเป็นปัญหาที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกาย ทั้งตัวต่อตัว และเป็นกลุ่มจนนำไปสู่การสูญเสียในหลายๆด้าน

5.2.3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจปทุมวัน และ สถาบันทั้งสองได้มีการประชุมหารือและทำข้อตกลง ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ได้แก่ มีการจัดตั้งเขต Red Zone ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการบันทึก DNA ของนักศึกษาในวันแรกเข้าทุกคน มีกล้องวงจรปิด (CCTV) ในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีการป้องกันโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design)

โดยการจัดตั้งเขต Red Zone ถือว่าเป็นวิธีที่เสริมสร้างอาณาเขตเป็นพื้นที่หวงห้าม จะส่งผลให้ไม่เกิดการปะทะกัน เป็นการลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงได้ง่าย และการใช้กล้องวงจรปิด (CCTV) ถือว่าเป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่ โดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ในส่วนการบูรณาการร่วมกันกับสถาบันทั้งสอง โดยใช้มาตรการตัดแต่้ม ซึ่งเป็นมาตรการที่มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีการป้องกันยับยั้งข่มขู่ (Deterrence Theory) โดยถือว่าการตัดคะแนนความประพฤติ และหากถูกตัดแต่้มมากก็จะส่งผลให้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาจากสถาบันได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของนักศึกษาของทั้งสองสถาบันซึ่งต้องการสำเร็จการศึกษา

6. บทสรุป

ปัญหาของพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลายเป็นปัญหาที่เรื้อรังมาอย่างยาวนานหลายสิบปี ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน ชื่อเสียงของสถาบัน และสังคมรอบข้าง จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของสถานการณ์ความรุนแรงที่ผ่านมาได้เกิดเหตุทะเลาะวิวาทที่มีความรุนแรงตลอดมา เช่น การทะเลาะวิวาทโดยการใช้อาวุธมีด ปืน ระเบิดปิงปอง เป็นต้น กลายเป็นต้นแบบของการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาหลายสถาบันในปัจจุบัน รวมไปถึงถึงภาพลักษณ์ที่สังคมภายนอกเสภาพ่าวจากสื่อทำให้เกิดอคติและจดจำเหตุการณ์ความรุนแรงโดยมุ่งเน้นสถาบันทั้งสองเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงเริ่มลดลง โดยอยู่ในสภาวะปกติที่ไม่มีการสร้างเงื่อนไขในการช่วยขู่ซึ่งกันและกัน ซึ่งสาเหตุที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทซึ่งเป็นพฤติกรรมความรุนแรง มีสาเหตุหลักอยู่ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) การปลุกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า 2) ข่าวดัง และสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ความคึกคะนองของวัยรุ่น และการช่วยขู่

ซึ่งทั้ง 3 สาเหตุนี้กลายเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่สะท้อนให้เห็นถึง รากเหง้าปัญหาที่แท้จริง ที่คนสังคมภายนอกอาจมองว่าเกิดจากความคึกคะนอง ความอยากเท่ ความอยากมีตัวตน ของวัยรุ่นเพียงเท่านั้น แต่จากการศึกษาในครั้งนี้นับว่าปัจจัยภายนอก เช่น ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลทำให้ภาพลักษณ์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบันทะเลาะวิวาทเหล่านี้ ไม่ได้จางหายไปไหน แต่ยังคงกลายเป็นควันทรงของพฤติกรรมความรุนแรงที่รอแรงกระตุ้นขึ้นได้อีกทุกเวลา อีกทั้งอาจจะ

ทำให้เกิดการมองข้ามสาเหตุที่แท้จริงจากปัจจัยภายในสถาบัน แต่กลับมองพฤติกรรม ความรุนแรงในภาพรวมของนักศึกษาทั้งสองสถาบันว่าจะต้องใช้เวลาและความรุนแรงเท่านั้น รวมถึงสาเหตุใหม่ คือ ข่าว และสื่อออนไลน์ที่ประกอบขึ้นตามรูปแบบการใช้ชีวิต และเทคโนโลยีความก้าวหน้า ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีเพียงรุ่นพี่ในส่วนน้อย ที่ยังคงสร้างกระแสค่านิยมรักสถาบันที่ผิดให้แก่รุ่นน้อง ซึ่งส่งผลในทางตรงและในทาง อ้อมกับรุ่นน้อง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนักศึกษาของทั้งสองสถาบันส่วนมากมีความ ตั้งใจในการที่จะสำเร็จการศึกษาและภาคภูมิใจในสถาบันที่ตนเองที่เหมือนกับสถาบัน อื่น ๆ ทั่วไปเช่นกัน และจากการศึกษารูปแบบยุทธวิธีในการระงับเหตุความรุนแรงและ มาตรการในการแก้ไขหรือป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน พบว่ามาตรการร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและสถาบันทั้งสองสามารถแก้ไขและ ป้องกันซึ่งสามารถใช้ได้ดีในระดับหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งเขตพื้นที่ Red Zone เพื่อ เป็นพื้นที่ในการเฝ้าระวัง การจัดตารางเลิกเรียนให้ทั้งสองสถาบันลดการเผชิญหน้ากัน การติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่ในการเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้เกิดเหตุในจุดเสี่ยง และการ ป้องกันกระทำผิดโดยการเก็บข้อมูลบันทึก DNA ของนักศึกษาทุกคนตั้งแต่แรกเข้า เป็นต้น ซึ่งเป็นการแก้ไขและป้องกันการเกิดเหตุพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษา ทั้งสองสถาบันได้ดีในระดับหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- ชลัท ประเทืองรัตนา. (2556). แนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 53 (3). หน้า 152-172.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2560). *ปล่อยวางความแค้น ย้อนดูรากเหง้า อุเทน - ปทุมวัน 2* วิทยาลัยช่างสร้างชาติ. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/scoop/1027529>
- พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พูตระกูล, และ จอมเดช ตรีเมฆ. (2558). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา : หลักการ งานวิจัยและนโยบาย ประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- หทัยรัตน์ งามดี. (2562). *การทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก*. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อัณณพ ชูบำรุง, และ คุณิษา เลิศโตมรสกุล. (2555). *อาชญากรรมและอาชญาวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cohen, A. K. (1955). *Delinquent Boys: The Culture of the Gang*. Glencoe, Ill: Free Press.